

Hva ligger øverst i bunken av faglitteratur akkurat nå, Gro Mjeldheim Sandal?

Vi har spurt Gro Mjeldheim Sandal, professor i psykologi ved Universitetet i Bergen om litteratur og lesevaner.

FOTO: SILJE GRIPSRUD

Asian Culture And Psychotherapy: Implications For East And West av Wen-Shing Tseng og Jon Streltzer. Jeg er opptatt av hvordan vår forståelse av psykiske lidelser er forankret i kulturen, noe som også kan føre til at vi kan komme til kort i et etnisk mangfoldig samfunn og i psykologarbeid i ikke-vestlige land. En spennende side ved deler av den østlige tilnærmingen er at psykologien ligger så nær opp til filosofien.

Hva leser du mest, artikler eller bøker?

–Innenfor forskning er det alfa og omega å være oppdatert og våken for ny kunnskap i eget fagfelt. Men fagartikler kan ikke erstatte bøker, som gir bredde og en dypere forståelse. Mitt forskningsfelt har høy samfunnsaktualitet, og det er viktig å holde seg à jour også gjennom nyhetsaker og kronikker i avisene. Som et minimum prøver jeg daglig å få kikket igjennom Aftenposten, Klassekampen og Bergens Tidende.

Noe spesielt godt du har lest det siste året?

– Jeg har lest et stort bokmanus som er veldig engasjerende. Det er skrevet av en iransk professor, kollega og venninne, Shahrnaz Mortazavi, som i dag er i syttiårene. Hun beskriver boken som et familiealbum, der bildene er hennes personlige erfaringer og bakgrunn er de politiske, historiske

og kulturelle forholdene i Iran. I boken forteller hun med varme og klokhet om den persiske kulturen og betydningen av familietilhørighet, livet som enke og enslig mor under revolusjonen, kvinneundertrykking, angiveri og om livet på universitetet. Jeg klarte ikke å legge fra meg manuset før jeg hadde lest alt.

Hva leser du av skjønnlitteratur?

– Jeg liker bøker som består av flere lag, som kryper inn i menneskesinnet, og som samtidig viser samfunnet og historien som et bakteppe. En slik bok er *Stalins kyr* av den finske forfatteren Sofi Oksanen. Ved siden av å gi en troverdig beskrivelse av en person med spiseforstyrrelser er denne boken en historisk og kulturell perle om livet i Russland, Estland og Finland. En annen bok er *Snø* av den tyrkiske nobelprisvinneren Orhan Pamuk. Boka er en vakker kjærlighetsberetning, men som parallelt forteller om kampen mellom religiøs tradisjon og sekulær modernisering i det tyrkiske samfunnet.

Hva med poesi?

– Som barn hadde jeg en klisterhjerne og kunne en mengde diktvers utenat. Denne evnen har nok tapt seg litt med tiden. Nå leser jeg nok ikke så mye poesi, men jeg ser at det ligger mye kraft i poesien, ikke minst når virkeligheten blir uhåndterbar. Bare tenk på Nordahl Griegs *Til ungdommen*, hvilken klangbunn denne teksten har fått i sinnene til folk etter 22. juli.

Boka som gjorde et sterkt inntrykk på deg i barndommen eller ungdommen?

– Det må bli Amalie Skrams bøker, ikke minst *Constance Ring*. Datteren min fikk navnet sitt etter henne. Skrams forfatterskap åpnet øynene mine for at kvinneverdenen ikke er nedfelt i stein.

Du kan velge ei bok til neste ferie. Hvilken blir det?

– Knut Hamsuns *På gjengrodde stier*, som omhandler psykiatriens rolle ved store rettsoppgjør.
Astri Vannebo